

Genişlemiş spektrumlu beta-laktamaz salgılayan *Klebsiella pneumoniae* ve *Escherichia coli*'ye bağlı bakteriyemilerde mortalite ile ilişkili risk faktörlerinin belirlenmesi ve ampirik piperasilin-tazobaktam ile karbapenem tedavisi sonuçlarının karşılaştırılması

Ufuk Sönmez¹, Şebnem Çalık¹, Mehmet Umut Çayıröz¹, Ali Ilgın Olut¹, Alpay Arı¹, Selma Tosun¹, Reyhan Yiş²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarı

GİRİŞ VE AMAÇ

- ▶ Son yıllarda genişlemiş spektrumlu beta-laktamaz (GSBL) salgılayan gram negatif enterik bakterilerin görülme sıklığı artmaktadır
- ▶ Bu bakterilere bağlı ciddi enfeksiyonlarda öncelikle karbapenem grubu antibiyotikler önerilmesine rağmen son yıllarda piperasilin-tazobaktam (PTZ) gibi ajanlar alternatif tedaviler arasında gösterilmektedir
- ▶ Morrissey I, Hackel M, Badal R, Bouchillon S, Hawser S, Biedenbach D. A review of ten years of the Study for Monitoring Antimicrobial Resistance Trends (SMART) from 2002 to 2011, *Pharmaceuticals (Basel)* 2013;6(11):1335-46.
- ▶ Ruppé É, Woerther PL, Barbier F. Mechanisms of antimicrobial resistance in gram-negative bacilli, *Ann Intensive Care* 2015;5:21.

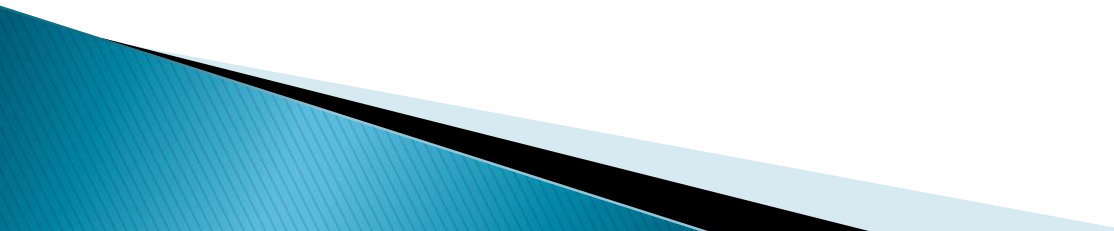
- ▶ Çalışmamızda GSBL (+) *Escherichia coli* ve *Klebsiella pneumoniae* bakteriyemisi nedeniyle piperasilin-tazobaktam veya karbapenem tedavisi almış olan olgularda mortalite oranları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı –eşlik eden hasta risk faktörleri ile birlikte– retrospektif olarak araştırılmıştır

YÖNTEM

- ▶ Ocak 2015–Haziran 2017 tarihleri arasında, GSBL (+) *E.coli* ve *K. pneumoniae* bakteriyemisi tespit edilip karbapenem veya piperasilin–tazobaktam tedavisi almış olan 94 yetişkin hasta çalışmamıza dahil edildi

Risk faktörleri

- ▶ Yaş
- ▶ Cinsiyet
- ▶ Eşlik eden hastalıklar
- ▶ Sağlık bakımı ile ilişkili enfeksiyon
- ▶ Travma öyküsü
- ▶ Son üç ayda hastaneye yatış öyküsü
- ▶ Santral kateter varlığı
- ▶ Mekanik ventilasyon
- ▶ Total parenteral nütrisyon (TPN) uygulanması
- ▶ Kan veya kan ürünü transfüzyon öyküsü
- ▶ Son bir ayda antibiyotik kullanımı
- ▶ Bakteriyemi sırasındaki toplam yatış günü

- ▶ Olası enfeksiyon kaynakları
  - ▶ Bakteriyemiden itibaren 7. gün ve 30. gündeki mortaliteleri
  - ▶ Kan kültürlerinde üreyen bakterilerin karbapenem ve PTZ duyarlılıkları araştırıldı
-

BULGULAR

- ▶ 94 hastanın 61'inde (%64,9) *K. pneumoniae* ve 33'ünde (%35,1) *E. coli* izole edildi
- ▶ 54 hastaya (%57) PTZ, 40 (%43) hastaya karbapenem grubu antibiyotiğin ampirik olarak başlandığı görüldü
- ▶ İki farklı antibiyotik grubunda 7. ve 30. günde mortalite oranları arasında anlamlı fark saptanmadı (PTZ grubunun ortalama Charlson skoru 3.09 ± 2.482 iken, karbapenem grubunun ortalama Charlson skoru 2.93 ± 1.886 saptanmıştır ($p=0.722$))

Olası enfeksiyon odakları

Enfeksiyon odakları	Sayı (%)
Üriner sistem	34 (%36.2)
Pnömoni	8 (%8.5)
Primer bakteriyemi	29 (%30.9)
Kateter ile ilişkili	9 (%9.6)
İntraabdominal	11 (%11.7)

Tek değişkenli analizde yedi günlük mortalite üzerine anlamlı etkisi olan durumlar;

- ▶ Hematolojik malignite ($p=0,008$)
- ▶ TPN almış olmak ($p=0,009$)
- ▶ Son 30 gün içerisinde antibiyotik almış olmak ($p=0,009$)
- ▶ Ağır sepsis veya septik şok gelişmesi ydi ($p<0,001$)
- ▶ İna abdominal enfeksiyon ($p=0,023$)
- ▶ İdrar yolu enfeksiyonu ters yönde etkili ($p=0,031$)

Tek değişkenli analizde 30 günlük mortalite üzerine anlamlı etkisi olan durumlar;

- ▶ Hematolojik malignite ($p=0,001$)
- ▶ Mekanik ventilasyon ($p<0,001$)
- ▶ Kan veya kan ürünü almış olmak ($p=0,013$)
- ▶ üremedeki yatış günü ($p=0,005$)
- ▶ Travma geçirmiř olmak ($p=0,022$)
- ▶ Ağır sepsis veya septik şok olarak saptandı ($p<0,001$)

Faktörlerin lojistik regresyon analizleri sonucunda;

- ▶ Hem yedi hem de 30 günlük mortalite için bakteriyemi sonrası **ağır sepsis veya septik şok gelişmesi** en önemli risk faktörü olarak bulundu ($p < 0,001$)

TARTIŐMA VE SONUÇ

- ▶ Çalışmamızda her iki antibiyotiğın kullanımında mortalite açısından anlamlı fark bulunmamıştır
- ▶ Ancak merkezler arası olası farklılıklar ve ülkemizde konuyla ilgili yeterli araştırma bulunmadığı da göz önünde alınarak çok merkezli çalışmalara ihtiyaç olduğu görüşündeyiz